Lietas arhīva Nr. C-2661-20/27
ECLI:LV:ZRT:2020:0330.C73266120.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2020. gada 30. martā

Zemgales rajona tiesa,
tiesnese R. Krasovska,
protokolē tiesas sēžu sekretāre S. Baumane,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA „Vita Credit" prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu,

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 10. janvārī SIA „Vita Credit" (turpmāk tekstā – prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk tekstā – atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017. gada 21. jūnijā starp SIA „Vita Credit" un atbildētāju noslēgts atgriezeniskā finanšu līzinga līgums Nr.VC03712S par transportlīdzekļa *Audi A6*, 2007. izlaiduma gads, iegādes finansēšanu. Līgumā puses vienojušās par finansējuma apmēru 7200 *euro* komisijas maksu līzinga noformēšanai 553 *euro*, kopā 7753 *euro*, procentu likmi par aizdevuma lietošanu 35,5 % apmērā gadā un līgumsodu par kavētu maksājumu 0,5 % apmērā no kavētā maksājuma kalendārajā diena.

[1.1] Tā kā Atbildētājs regulāri kavēja līzinga maksājumus un nereaģēja uz sūtītiem brīdinājumiem un aicinājumu informēt par savām finansiālajām grūtībām un iespējām vienoties par citu abpusēji pieņemamu risinājumu, 2018. gada 22. martā, kad maksājumi tika kavēti jau 40 (četrdesmit) dienas, viņam tika paziņots par atkāpšanos no līguma, pamatojoties uz Līguma vispārīgo noteikumu 6.2.1. punktu kas nosaka, ka līzinga devējs ir tiesīgs pārtraukt līzinga līgumu pirms termiņa un pieprasīt atmaksāt finansējumu, finansējuma procentus un citas no līguma izrietošās saistības, rakstiski par to paziņojot līzinga ņēmējam, ja līzinga ņēmējs ilgāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas neveic vai neveic pilnā apmērā līzinga maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku.

Paziņojumā tika noteikts parāda samaksas termiņš, kā arī noteikts pienākums nesamaksāšanas gadījumā atgriezt prasītājam tā piederošo līzinga objektu. Parāda samaksa netika veikta, kā arī noteiktajā termiņā netika atgriezts līzinga objekts. Līzinga objekts objekta atrašanai tika piesaistīts prasītāja sadarbības partneris SIA "Konsultatīvā sabiedrība "Conventus"". Transportlīdzeklis tika realizēts 2018. gada 7. augustā par 2550,00 *euro*.

No līdzekļiem, kuri iegūti no līzinga objekta atsavināšanas, tika samazināts atbildētāja atlikušā parāda apmērs, atbilstoši līguma vispārīgo noteikumu 5.5. punktam un Civillikuma 1943. pantam.

[1.2] Līguma vispārīgo noteikumu 4.18. punkts nosaka, ja transportlīdzekļa pārdošanā saņemtā ienākumu summa ir mazāka par visu līzinga ņēmēja no līguma izrietošo saistību apmēru, ieskaitot līzinga devēja izdevumus transportlīdzekļa pārdošanai (kopējo parāda summu), līzinga ņēmējs apņemas pēc līzinga devēja pieprasījuma un līzinga devēja noteiktajā termiņa samaksāt radušos starpību līzinga devējam.

Pēc līzinga objekta atsavināšanas trešajai personai, 2018. gada 17. oktobrī atbildētājam tika nosūtīts paziņojums par sekojošu atlikušo saistību apmēru 4043,18 *euro* apmērā.

Par atbildētāja pienākumu segt izmaksas par līzinga objekta atsavināšanu un apdrošināšanu puses vienojušās līguma vispārīgo noteikumu 4.15. punktā.

2018. gada 17. oktobra paziņojumā atbildētājam tika noteikts termiņš saistību nokārtošanai ne vēlāk kā 2018. gada 21. novembrim. Uz šī prasības pieteikuma sagatavošanas dienu atbildētājs nav veicis parāda samaksu, ne arī vienojies ar prasītāju par parāda samaksas termiņiem.

[2] Prasītājs parāda atgūšanai no atbildētāja ir saņēmis juridisko palīdzību no zvērināta advokāta Haralda Velmera biroja, par palīdzību samaksājot 242 *euro*.

[3] Pamatojoties uz visu iepriekš minēto, un ievērojot Civillikuma 1587. pantu, 1716. pantu, 1943. pantu un Civilprocesa likuma 33. pantu un 44. pantu, lūdz tiesu:

piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādu 4043,18 *euro* apmērā, ka arī tiesāšanās izdevumus 641,57 *euro* apmērā, kas sastāv no valsts nodevas 396,37 *euro* ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro*, izdevumus par advokāta palīdzību 242 *euro.*

[4] Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

[5] 2020. gada 25. martā tiesā saņemts prasītāja pilnvarotās personas iesniegums, kurā norādīts, ka atbildētājs arī pēc prasības celšanas nav vērsies pie prasītāja ne ar iebildumiem, ne ar piedāvājumu par parāda samaksas kārtību. Apliecina, ka prasību par parāda piedziņu uztur pilnā apmērā. Lūdz izskatīt prasību bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā.

Tiesa nesaskata Civilprocesa likuma 209., 210. pantā noteiktos lietas atlikšanas iemeslus un nolēma lietu skatīt bez pušu piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība ir apmierināma pilnīgi.

No lietas materiāliem ir redzams, ka 2017. gada 10. jūlijā prasītājs kā līzinga devējs noslēdza ar atbildētāju kā līzinga ņēmēju atgriezeniskā finanšu līzinga līgumu Nr. VC03712S par automašīnas *Audi A6*, 2007. gada izlaidums, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (turpmāk - līzinga objekts) iegādi, piešķirot atbildētājam līgumā noteikto finansējumu 7753 *euro* apmērā.

[6.1] Saskaņā ar atgriezeniskā finanšu līzinga līguma Nr.VC03712S noteikumiem atbildētājam piešķirtais finansējums bijis jāatmaksā saskaņā ar līgumā noteikto maksājuma grafiku, veicot ikmēneša maksājumus, tai skaitā procentus par finansējumu, 261,40 *euro* apmērā līdz ikmēneša 10. datumam no 2017. gada 10. augusta līdz 2023. gada 10. jūlijam. Saskaņā ar līguma 1.9. punktu noteikta procentu likme par finansējuma lietošanu 35,5 % gadā. Līgumā pielīgtas prasītāja tiesības pārtraukt līzinga ņēmēja tiesības uz līzinga objektu, ja līzinga ņēmējs neveic vai neveic pilnā apmērā maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku, kavējot apmaksas termiņu ilgāk kā 20 kalendārās dienas un izvairās no saistību pildīšanas (4.13.1. punkts). Minētajā gadījumā līzinga ņēmēja pienākums ir nogādāt līzinga objektu līzinga devējam. Līguma pirmstermiņa pārtraukšanas gadījumā vai gadījumā, ja iestājoties

līzinga beigu termiņam, līzinga ņēmējs nav pilnībā izpildījis savas saistības pret līzinga devēju, līzinga devējam ir tiesības pārdot līzinga objektu trešajai personai, nesaskaņojot to ar līzinga ņēmēju (punkts. 4.17.) Ja Līzinga objekta pārdošanā saņemtā ienākumu summa ir mazāka par visu līzinga ņēmēja no līguma izrietošo saistību apmēru, ieskaitot līzinga devēja izdevumus līzinga objekta pārdošanai (kopējo parāda summu), līzinga ņēmējs apņemas pēc līzinga devēja pieprasījuma un līzinga devēja noteiktajā termiņā samaksāt radušos starpību līzinga devējam (punkts. 4.18.). Saskaņā ar līguma Vispārīgo noteikumu 6.2. punktu līzinga devējs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma, kā arī prasīt no līzinga ņēmēja pirmstermiņa līguma saistību izpildi un pilnā apmērā realizēt savas prasījuma tiesības, ja līzinga ņēmējs ilgāk kā 30 kalendārās dienas neveic vai neveic pilnā apmērā maksājumus saskaņā ar grafiku.

[6.2] Redzams, ka 2018. gada 22. martā prasītāja ir paziņojusi atbildētājam par atkāpšanos no līguma, pamatojoties uz līguma vispārīgo noteikumu 6.2. punktu (lietas 16. lapa). Lūgts atbildētāju ne vēlāk ka līdz 2018. gada 9. aprīlim veikt no līguma izrietošā kopējā parāda summas 8124,64 *euro* samaksu. Ja minētajā termiņā parāda samaksa netiks veikta, tad atbildētājam pienākums ir labprātīgi nogādāt prasītājam piederošo, bet atbildētāja valdījumā esošo līzinga objektu lietošanai derīgā stāvoklī 2018. gada 10. aprīlī, norādītajā adresē.

[6.3] 2018. gada 17. oktobrī prasītāja nosūtījusi atbildētājam paziņojumu par saistību atlikumu (lietas 19. lapa). Paziņojumā norādīts, ka transportlīdzekļa pārdošanas rezultātā atbildētājam palika nenokārtotas saistības pret prasītāju 4043,18 *euro*, tajā skaitā pamatsumma 3529,64 *euro*, līgumsods 45 *euro*, papildizdevumi 468,54 *euro*. Lūgts atbildētāju ne vēlāk ka līdz 2018. gada 21. novembrim veikt saistību atlikuma samaksu.

[7] Saskaņā ar Civillikuma 1587.-1590. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums samaksāt prasītājam starpību starp atbildētāja parāda summu un līzinga objekta pārdošanas ienākumiem 3529,64 *euro* apmērā.

Tiesa atzīst ka atbildētājam jāatlīdzina prasītājam papildus izdevumi 468,54 *euro* par līzinga objekta atsavināšanu, saskaņā ar atgriezeniskā finanšu līzinga līguma Nr. VC03712S 4.18. punktu.

[8] Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu 45 *euro*.

Saskaņā ar atgriezeniskā finanšu līzinga līguma Nr. VC03712S 1.12. punktu atbildētājam ir noteikts pienākums maksāt līgumsodu 0,5 % kalendārajā dienā.

Saskaņā ar Civillikuma 1717. pantu, līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumisko procentus. Savukārt, Civillikuma 1720. pantā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Prasītājs pamatoti ir aprēķinājis līgumsodu, tādejādi, apmierināms prasītāja lūgums no atbildētāja piedzīt līgumsodu par kopējo summu 45 *euro* apmērā, kas nepārsniedz 10 % no pamatparāda.

[9] Saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam. Kvīti var izrakstīt vai nu uz paša parāda akta, ja tāds ir, vai atsevišķi.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai pierādījumus, ka savas saistības pret prasītāju būtu izpildījusi pilnā apmērā, vai ir iestājušies tādi apstākļi, kas būtu pamatā tam, ka atbildētājs no saistību izpildes būtu atsvabināms.

Atbildētājs parāda samaksu nav pierādījis, tādēļ tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību. Tiesā netika saņemti minētās summas samaksu apliecinoši pierādījumi, līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt parāda apmēru, tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis atbildētāja saistību apmēru, kas ir piedzenams no atbildētāja par labu prasītājam.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs iemaksājis valsts nodevu par prasības celšanu 396,37 *euro*, par ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 *euro* un par advokāta palīdzību 242,00 *euro*.

Tiesa uzskata, ka samaksātā valsts nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, izdevumi par advokāta palīdzību no atbildētāja piedzenami pilnā apmērā, jo tie atbilst faktiskajiem un likumā noteiktajiem izdevumu apmēriem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un vadoties no Civillikuma 1587. panta, Civilprocesa likuma 97. panta un 193. panta

nosprieda

prasību par parāda piedziņu apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Vita credit", reģistrācijas Nr. 40103463544, parādu 3998,18 *euro*, līgumsodu 45 *euro*, valsts nodevu 396,37 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 *euro*, izdevumus par advokāta palīdzību 242 *euro*, kopā 4686,92 *euro* (četri tūkstoši seši simti astoņdesmit seši *euro* 92 centi).

Piedzītos naudas līdzekļus ieskaitīt prasītāja AS "Citadele banka" bankas kontā Nr. LV96PARX0016352810001.

Noteikt /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese R. Krasovska